

БҮРЯДАЙ УНЭН

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНОЕ КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
АДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

№ 159 (16382) 1983 оной июлин 10, воскресени Сэн 3 мүнгөн.

Хүгжэлтэ түгэс социализмые нарижуулан хүгжөөхэ үедэ партиин шидхэжэ байгаа асари ехэ орёо зорилгонуудай хэмжээгээр манай үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын, ойлгууламжын бүхь хүдэлмэриие эрид шууд дээшлүүлхэ хэрэгтэй.
Ю. В. АНДРОПОВ

КПСС-эй ЦК-гай ПЛЕНУМЫН ЛИТБЮРОДО

Политбюрогой ээлжээр Совет-Баруун Германидай Москвада болохы дунгуудые зүбшэн хэлэлцэ хуужоогын харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье КПСС-эй ЦК-гай Литбюрогой харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье КПСС-эй ЦК-гай Литбюрогой харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье...

КПСС-эй ЦК-гай ПЛЕНУМ

Молой үзэл сурталай-хүмүүжүүлгын, пропагандистика бүхь хүдэлмэри табан жэлэй зорилгонуудые амжалтатгайгаар шиндэхэдэ залуушуулай үүргые улам дунгуушүүлхэ уялагатай. Хүбүүд, басагадые коммунист ёноор хүмүүжүүлгын шиндэхэдэ, залуушуулай дунда аюулагдааг үзэл сурталай, нинтэ-политическэ хүдэлмэриие нарижуулан найжаруула хэмжээгүүдые пленум харжа үзөө.

ЛЕКЦИОННО ПРОПАГАНДЫЕ НАЙЖАРУУЛХА

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй, РСФСР-эй «Знание» бүлгэмэй правлениүүдэй, Арадай университетүүдэй тубой соведэй нэгдэмэлт пленум июлин 8-да боложо, КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумий шиндэхэригүүдэй үндсөөр лекционно пропагандые, бүлгэмүүдэй эмхнүүдэй ажал аюулыгы саашаа найжаруула зорилгонуудые зүбшэн хэлсэн байгаа.

АРАДАЙ ҺАЙНДЭР

Хүн министр В. М. Каменцев элдхэл хэбэ. Табан жэлэй даабаринуудые амжалтатгайгаар дүүргэжэ, КПСС-эй ЦК-гай ноябрин (1983 он) Пленумүүдэй шиндэхэригүүдые бөөлүүлхэ талаар совет хүнүүдые элсүүлгэ доторингоо арга нөөсөнүүдые хэрэглэсэн тула бүхь хүсэ шадлаха, эрдэм мэдэсэе, дүй дүршлөө сүм зориулахад гэжэ суглаанда хабаадагшад найдуулан байна.

ДУУ МОНГОЛОЙ ҺАЙНДЭР

Д. Сүхэ-Баатарай үндэсэ хууриинь табиган хоёр ороной эдэршэгүй бата хани барисан жэлнээ жэлдэ хүгжэн бажинжээ. МНР-нээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Д. Готов түүхэтэ богони болзоо соо социальн-экономическа эхэ амжалтануудые туйлахан оронингоо хүгжэлтэ тухай хөөрнө. МНР-тэ интернациональна туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлдэггүйн тулөө тэрэ КПСС-эй ЦК-да, Совет правительствэда, бүхь совет дуураагчид хэлэлцэ хуужоогын харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье КПСС-эй ЦК-гай Литбюрогой харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье...

ШЭНЖЭЛГЭНҮҮД ЭХИЛБЭ

Монголой Арадай революцион ойдо зориулагдан МНР-эй номой арбан хоног Советскэ Союзда үнэгэргэжэ байна. Июлин 8-да Москвада, Гадаадын лигатурын бүхэсоюзна гүрэнэй библиотекэ соо нэгдэжэ. Номой арбан хоног мун лэ Ленинградта, Ташкентдэ, Эрхүүдэ, Улаан-Үдэдэ үнэгэргэжэ байна.

КПСС-эй ОБКОМОЙ XII ПЛЕНУМ ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ, ХҮМҮҮЖҮҮЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИЕ УЛАМ НАРИЖУУЛХА

КПСС-эй Бурядай обкомой пленум боложо, «КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумэй дунгүд болон Пленумэй тогтоолноо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Ю. В. Андроповий хэлэһэн үгэһөө уламжалан областной партиин организациин зорилгонууд тухай» элдхэл партиин обкомой хоёрдох секретарь В. Г. Бириков хэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумэй, СССР-эй Верховно Советэй ээлжээртэ сессиин шиндэхэригүүд ажал аюулыгын дайшаахы программа болон, манай ажал аюулыгын нэбэрэн ородо. Парти болон гүрэнэй дээдэ зургаануудай бүтэжээтэй һайн шиндэхэригүүдые совет хүнүүд халуунаар һайшаан утгаа.

Совет обшествын ажал байдалда Коммунист партиин хүдэлмэриг хуужоогын харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Юрий Владимирович Андроповий СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэриг туйшал нэгэн дунгүд элсүүлхэ таармажалтай гэжэ Пленум тоолоһон байгаа.

Узэл сурталай хүдэлмэри хэдаа партиин ажал аюулыгын гол шэглэл, коммунист байгуулагтын шухала хуужоогын мун болоно. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гашуун, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр К. У. Черненко хэһон «Партиин үзэл сурталай, нинтэ-политическэ хүдэлмэриин гол шухала асуудалнууд» гэһэн элдхэлые Пленум шагниса, зүбшэн хэлсэн байна.

Пленумдэ хабаадагшад лекционно пропагандые ашаг урые дээшлүүлхэ харгы замнуудые харалаа. КПСС-эй ЦК-гай пропагандын таһагые даагша В. И. Стукалин пленум дээрэ үгэ хэлбэ.

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй правлениүүдэй, Арадай университетүүдэй тубой соведэй нэгдэмэлт пленум июлин 8-да боложо, КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумий шиндэхэригүүдэй үндсөөр лекционно пропагандые, бүлгэмүүдэй эмхнүүдэй ажал аюулыгы саашаа найжаруула зорилгонуудые зүбшэн хэлсэн байгаа.

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй правлениүүдэй, Арадай университетүүдэй тубой соведэй нэгдэмэлт пленум июлин 8-да боложо, КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумий шиндэхэригүүдэй үндсөөр лекционно пропагандые, бүлгэмүүдэй эмхнүүдэй ажал аюулыгы саашаа найжаруула зорилгонуудые зүбшэн хэлсэн байгаа.

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй правлениүүдэй, Арадай университетүүдэй тубой соведэй нэгдэмэлт пленум июлин 8-да боложо, КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумий шиндэхэригүүдэй үндсөөр лекционно пропагандые, бүлгэмүүдэй эмхнүүдэй ажал аюулыгы саашаа найжаруула зорилгонуудые зүбшэн хэлсэн байгаа.

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй правлениүүдэй, Арадай университетүүдэй тубой соведэй нэгдэмэлт пленум июлин 8-да боложо, КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумий шиндэхэригүүдэй үндсөөр лекционно пропагандые, бүлгэмүүдэй эмхнүүдэй ажал аюулыгы саашаа найжаруула зорилгонуудые зүбшэн хэлсэн байгаа.

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй правлениүүдэй, Арадай университетүүдэй тубой соведэй нэгдэмэлт пленум июлин 8-да боложо, КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумий шиндэхэригүүдэй үндсөөр лекционно пропагандые, бүлгэмүүдэй эмхнүүдэй ажал аюулыгы саашаа найжаруула зорилгонуудые зүбшэн хэлсэн байгаа.

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй правлениүүдэй, Арадай университетүүдэй тубой соведэй нэгдэмэлт пленум июлин 8-да боложо, КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумий шиндэхэригүүдэй үндсөөр лекционно пропагандые, бүлгэмүүдэй эмхнүүдэй ажал аюулыгы саашаа найжаруула зорилгонуудые зүбшэн хэлсэн байгаа.

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй правлениүүдэй, Арадай университетүүдэй тубой соведэй нэгдэмэлт пленум июлин 8-да боложо, КПСС-эй ЦК-гай июнин (1983 он) Пленумий шиндэхэригүүдэй үндсөөр лекционно пропагандые, бүлгэмүүдэй эмхнүүдэй ажал аюулыгы саашаа найжаруула зорилгонуудые зүбшэн хэлсэн байгаа.

хэрэгтэй. Гэбшье эдэ шинжэлгэнүүд үр дүндүү республикын ажалшад үзэл суртал-хүмүүжүүлгын, атенс хүдэлмэриг үшоол хангалтагүй һуаар хэрэглэһэнэ. Бурядай эрхэ байдалда хүгжэлтэ түгэс социализмын социальн-экономическа талые шинжэлхэ хүдэлмэри экономистнууд, социологууд шуоол үрэ багатайгаар аюуула, тэрэнэй гол дүрнүүдэ дэб дээрэ юрэнхы шинжэлтэй байһаар. Эрэмдэг-экономистнуудые үндэ шүүмжэлэлтэй гэхэдэ, тэдэр мүнөө дээрэ манай үсын экономикын гол шухала асуудалнууд ахаралаа һулаар хандуула. Ажалай бүтэсые, материальн урмашуулыг дээшлүүлхэ асуудалнууд ахаралаа һулаар хандуула, мүнөөнэй гүрнине нарижуула һайжаруула—бүхь айнахэ эрхилэлтые, хүтэлбэригүүдые тааруулаги табилгы һайнаар эмхидхэхэ асуудалнуудые шиндэхэригүүдэ хэрэглэһэнэ. Республикын дээрэ һуруулинуудай экономическа кафедринууд туйшаа хэлэхэ болоо һаа, тэндэ промшылена ба худөө ажахын үйлдэригүүдэй тэдэй бодото зорилгонуудтай, хүтэлбэригүүдэй илгта харилсаа холбоон тогтоогдоогүй байһаар.

Бурядай ажалшад ажал байдалай совет түхэл шанжы тогтоолог, нарижуула һайжаруула, мүнөөнэй эрхэ байдалда ажалшад социальн мурысоһон хүгжэлтэ, республикын социальн-экономическа хүгжэлтэдэ ажалшад коммунист ёноор хүмүүжүүлгэ ажал аюулыгын үүргын ургалта гэхэ мэтэ гол шухала асуудалнууд үшоол хангалтагүйгөөр шинжэлэгдэнэ. Бүтэжээтэй зохёолнуудайн илчнэ-теоретическэ хэмжээ, бодото уда ханарые зорилто дээшлүүлгэ гэнэ ахаралаа табигдаха эрэгтэй. Энэһэй тула зохёол бүтээлүүдэ аян бүхь талнаһы зүбшэн хэлсэлые үргэдэхэ шухала.

Шэнэ хүниие хүмүүжүүлхэ, совет хүнүүдтэ коммунист үзэл бодол, марксистско-ленинскэ суртал һурагал бүрилдүүлэн хүмүүжүүлхэ гэнэ нинтэ эрдэмэй гол шухала социальн зорилго болоно. Обшество шэнжэлдэг 120 гаран мэрэгжэлтэд республикын дээрэ һуруулинуудай кафедринууд хандуула. Энэ хэдаа эхэ хүснэ гэжэ. Нинтэ эрдэмэй бүхь багшанар 60-аад процентин эрдэмэй нэр эрэгтэй юм. Тэдэһэй олонхид агитационно-пропагандистка хүдэлмэриг эдэбхитэйгаар хабаада, эрэдүн мэрэгжэлтэд марксистско-ленинскэ эрдэм мэдэсэ олгохо, үзэл суртал-политическэ талаарын хүмүүжүүлхэ харюусалгатай зорилгонуудые амжалтатгайгаар шиндэхэ.

Гэбшье, КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй тодорхойлоһон зорилгонуудай үндсөөр обшество шинжэлдэг багшанар хүдэлмэриие харжа үзэхэдэ, тэдэһэй ажал аюулыгта үшоол эхэ дутуу дүндүүд, шиндэхэзүгэй асуудалнууд бин байһаар. Энэһэй нэн түрүүн эрэдүн мэрэгжэлтэдэ болжогүй шанарта хабаатай юм. Нинтэ эрдэм нарын талаар студентнууд олоһон эрдэм мэдэсэ хангалтагүй доогуур хэмжээндэ байна.

Эдэ бүтэдэ юунһэе болоно гэхэдэ, нинтэ эрдэмэй бүхь багшанар ленинүүд болон семинарай хэһээ үзүүдэ үзэл сурталы үндэ дээрэ хэмжээлэй үнэгэргэһгүй бшуу. Лекцинуудые ушаадаха, материалда хайрхаагаар нарижуула хөөрхэ, теоретическа саабан зүбшэлүүдые коммунист байгуулагтын ажал аюулыгын һонирхолтоогоо, ахарала татамар холбоо шадартагуй ушар али олон дайралдана. Зарим багшанар лекцинуудтэ, семинарай хэрэглэһүүдтэ мүнөөнэй бур жуаһа ба ревиэнон үзэл бодолье эрд шүүмжэлхэ шадаһагүй, тинмэнээ дээдэ һургуулинуудай партиин комитетүүд, ректорнууд нинтэ эрдэм нарын саалга, үзэл суртал-политическэ хэмжээ дээшлүүлгэдэ гол ахарала хандуула ёһотой.

Ажал хэрэгтэй хэрэгтэ эмхидхэхэ хуужоогын харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье КПСС-эй ЦК-гай Литбюрогой харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье КПСС-эй ЦК-гай Литбюрогой харилсаае үргэлжлүүлхэ асуудалнуудай залан сэхэ жэнүушье...

хэрэгтэй хангалтагүй муу байдаг юм гэжэ дүй дүршэ элэрхэйлэн харуула. Жэшээ, Байгалай модо урагдуулыг баазын хүтэлбэригүүд байһан. Колбин үдэр бүри хүмүүжүүлгын хүдэлмэри аюулыгын орондо захирар зонхилһон «ашаар» үйлдэригүүд ажал хэрэгтүүдые һулааруулан байгаа. Тэрэ эдэбхитэдэ түшгэлдөггүй, тингэжэ модоний баазада ажалай журам яаха аргагүй һулаарин бааза ходоодо гээдэ орожо, гүрэнэй түсөө доо дүүргэдэггүй нэн. Тэдэ нини байдалда партиин организациин шухала хэмжээнуудые саг соогоо абагуйн байгаа бшуу. Нимэ жэшэнуудэй үшөөл үсөөн бэшэ дайралдаг байһанын хангалтамаар. Коллективүүдтэ зохёохы, бүтэжээтэй һайн оршон байдал тогтоохын түлөө партиин организациин үшөөл хүтэлбэригүүдтэ хэрэглэһэнэ дээшлүүлгэ, тэдэһэй ажал аюулыгта шудуу сэхэ сэгилтэ үгэхэ ёһотой гэжэ Ю. В. Андропов Пленум дээрэ хэлэһэнэ. Бригадануудай, ферминуудэй, участогуудай коллективүүд хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шухала шата болон. Эндэ хүдэлмэригүүд нинтэ бүхь арга боломжнуудые эдирүүлхэдэ, мэрэгжэлтэ шадаһанын харала абахада бэлэн байдаг гэжэ. Хүлүүн үзэл бригадануудай, ферминуудай, участогуудай хүдэлмэриие эмхидхэхэдэ мүнөө эхэтэй шэнэ арга олоно—хамтын подряд бин болоо. Нимэ гуримар хүдэлдэг болон коллективүүд ажал аюулыг дээрэ, яаг журам дээрэ байдаг юм. Бахалтын совхозой тракторнотаран ажалай бригадын бригадир нүхэр Г. С. Семенов коммунист хүдэлмэриин энэ түрүү арга олоһон уда ханар тухай нинтэ хэлэһэнэ. «Подрядаар хүдэлдэг коллективийн нэгдэ улам бажинжэ. Өөрөө нормоо дүүргэхэдэ гална нүхэрэйгөө ажал хэрэгтэ туһалах байһан тухайда мүнөө хүн бүхэн хани мэдэнэ. Продукциин шаһарта тэд олоогоор хандадаг болоо. Ушарын юаб гэхэдэ, муураар хахалгадан гү, али үзгүүдтэ үзгүүдтэ үзгүүдтэ ажал мүнөө хаа хаангагүй үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ байн юм. Жэшээ, мүнөө үзэл республикын промышленность болон барилга дээрэ коллективүүдтэ 40 гаран процентин нимэ түрүү аргаар хүдэлнэ. Худөө ажахыда хамтын подряд нэбэрүүлэгдэнэ байна. «Вамгонеистрой» подраденениүүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэл нинтэ нэгэн нарилар ажаллаа эмхидхэлгэдэ зохёохы ёноор хандаһан гүрнэ жэшэ болоно. «Вригадта ба участогай подрядна нинтэ отрядтай подряд хэрэгтэ» гэнэ урталгайгаар 16-дахи тонельнэ отрядтай коммунистууд хандаһан нэн. Проходниүүд нухад Ю. Лузанай, С. Ворониний бригаданууд энэ хүдэлмэри үзгүүл гэрлэһан байгаа. Тингэжэ отрядта техникнэ-экономическа үр дүндүүдые найжаран, ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэ, түгүүшэ эд болон материалнууд хээр алмагдан байгаа. Зүгээр ажаллаа энэ түрүү аргаар эмхидхэхэ онооруур республика доторнай элдэб шалтгаануудар унжаруулагдажа байна.

КПСС-эй ОБКОМОЙ XII ПЛЕНУМ
ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ, ХҮМҮҮЖҮҮЛЦЭ

Түгээхэд, Өхнийнхүү... Шань хүнийг хүмүүжүүлэгч аялалыг уламжуулах... (Text continues with details of the conference's goals and the role of youth in the socialist construction of the republic.)

шээ, модо, сантехникэснээр... (Text discusses the progress of industrial and technical construction in the republic, highlighting the role of the Party and the state.)

Хэжээнгэй, Бшүүрэй ба бүсэд зарим районунд... (Text reports on the implementation of the Party's policies in various regions, mentioning the work of local Party organizations.)

Төрөөнтэй хамта журналистнуудай надрнууд... (Text focuses on the activities of the Party's press and propaganda departments, emphasizing their role in educating the masses.)

Жын анхарал доро байха асуудал болоно... (Text discusses the importance of the Party's attention to the needs and interests of the people.)

ГНТУ-8 болон мяха-консервын комбинатид... (Text mentions the development of the national economy and the role of various enterprises.)

Хүдэмэришнээр, хүдөөтэй ажилхан бүхэлдээ... (Text discusses the development of the mining and metallurgical industries.)

Хүдэмэришнээр, хүдөөтэй ажилхан бүхэлдээ... (Text continues the discussion on industrial development and the role of the Party.)

